

Veilige haven voor elke dakloze

Caritasorganisaties slaan handen in elkaar om dak- en thuislozen in ons land op te vangen

- ▶ Caritas focust op huisvesting voor gezinnen en kinderen
- ▶ Straatoverleg en daklozen in Antwerpen verwelkomen de actie
- ▶ Dagopvang in de winter is prima, maar ook in de zomer is dit nodig

Ilse VAN HALST

Het is half vijf. De avond valt en de kerstverlichting floept aan. Het is koud buiten. Wie onderweg is, haast zich naar zijn warme thuis. Hoewel, niet iedereen. Koen Matthyssen niet. Hij heeft geen thuis. Om 15 uur, als de inloopcentra in Antwerpen de deuren sluiten, kuint hij naar de Sint-Walburgiskerk in de Volkstraat, waar De Loodsen in samenwerking met Free Clinic, de Stad Antwerpen en het OCMW een dagopvang voor dak- en thuislozen opstartten met de medewerking van Caritas.

Alle geledingen van de Caritas-beweging in België slaan de handen in elkaar om projecten voor opvang van dak- en thuislozen, gezinnen en vluchtelingen te steunen. De actie *Elk kind onderdak* wordt op 29 december gelanceerd, niet per toeval het feest van de heilige Familie, die evenmin een dak boven het hoofd had. „Hiermee geven we gevolg aan de bekommerning van de bisschoppen en willen we ook vanuit christelijke hoek iets doen voor al wie op straat leeft.”

Het initiatief sluit aan bij de focus van Caritas Europa op kind-derarmoede en bij de internationale Caritascampagne *Samen één*

grote familie, voedsel voor iedereen, die de steun van paus Franciscus kreeg toen hij zei: „Ik nodig iedereen uit om zich bij deze golf van solidariteit aan te sluiten.”

„Kom binnen”, noodt Pia Claessens van het Activeringsteam een dakloze. „Neem een stoel. Daar kun je een warme kop koffie of thee nemen en een plak cake.”

„Gisteren in de late namiddag kwam ik al een kijkje nemen”, vertrouwt Matthyssen mee toe. „En het beviel me, dus daarom sta ik hier vandaag opnieuw zodra de deuren openen.” Hij maakt enthousiast een vuist in de lucht. „Top dat deze mensen zich inzetten voor ons. Hier zijn we welkom. Het is warm, rustig en gezellig met die fleurige tafelkleedjes en wat muziek op de achtergrond. En je kunt je aangenam bezighouden.” Dat is belangrijk, weet Claessens. „Als je mensen samenbrengt zonder dat ze iets om handen hebben, ontstaat er snel een broeierige sfeer. Ze hebben het wel warm, maar moeten nog altijd de tijd doden.”

„Een dagopvang als deze is echt een verlossing”

Terwijl Matthyssen bloemmotieven tekent, vervolgt hij spontaan: „Weet je, voor een dakloze is het moeilijk om rust te vinden. Nergens heb je een plek voor jezelf. In de nachtopvang deelde ik een kamer met drie anderen. Zo'n opvang als deze is echt een verlossing. Als je moe bent en je wil je hoofd op tafel leggen, laten ze je rusten. Heb je nood aan een babbel, dan zijn ze er voor jou.”

Pia Claessens beaamt: „Natuurlijk is het belangrijk dat daklozen in de winter 's nachts worden

opgevangen, maar ook overdag hebben zij nood aan opvang. De hele dag ronddolen is niet leuk.”

Vorig jaar was er geen dagopvang in Antwerpen. Dit jaar lukte het op de valreep wel om dit te organiseren. Het Activeringsteam nam de coördinatie op zich. Vooral een mogelijke locatie bezorgde de organisatoren hoofdbrekens, tot de stadspastores een oplossing vonden in de Sint-Walburgiskerk. De Loodsen en Caritas kwamen over de brug met extra financiering voor het verbruik van elektriciteit en mazout en voor koffie, thee, suikerklontjes en wc-papier.

In de inloop in de kerk, die elke weekdag tot 19 uur open is, staan vier begeleiders in voor het onthaal. „We bieden mensen een warme en veilige haven”, legt Claessens uit, „en als ze vragen hebben, kunnen ze bij de begeleiders terecht. Soms komen hier mensen die niet weten welk aanbod aan hulpverlening er bestaat.”

Stadspastor Niek Everts beaamt: „Dagopvang is de meest laagdrempelige vorm van hulp voor daklozen. Een plaats waar iemand terecht kan en welkom is, vormt de basis voor aansluiting met de samenleving.”

Helaas sluit de inloop in de kerk eind maart. „Dan staan we terug op straat”, zucht Matthyssen. „Ook in de zomer zou dagopvang fijn zijn. Dan dolen we rond in het park, terwijl een koude plek deugd zou doen.”

In Vlaanderen steunt Caritas Het Calefact (Mechelen), Kras (Gent) en De Loodsen (Antwerpen). Giften (met fiscaal attest vanaf 40 euro) zijn welkom op BE80 7765 9023 3377 van Caritas Hulpbetoon in Brussel met vermelding 'voorkeurproject Elk kind onderdak'.

STANDPUNT

Bert CLAERHOUT

Paus Franciscus, de juiste man op de juiste plaats

„Paus Franciscus is door het Amerikaanse weekblad *Time* uitgeroepen tot *Man van het Jaar 2013* – een bekroning voor de markantste persoonlijkheid van het afgelopen jaar. De paus haalde het op Edward Snowden, de klokkenluider die informatie lekte over de wereldwijde spionageactiviteiten van de Amerikaanse veiligheidsdiensten. Volgens Nancy Gibbs van *Time Magazine* had de keuze voor Franciscus allereerst te maken met de manier waarop hij erin slaagde in een mum van tijd wereldwijd de sympathie van velen te winnen en zowel gelovigen als niet-gelovigen intens te boeien.

Het staat buiten kijf dat de verkiezing van de Argentijnse kardinaal Jorge Bergoglio tot paus Franciscus, op 13 maart, een zegen voor de Kerk was. Die dag trad een man aan die van het College van Kardinalen het mandaat en het vertrouwen had gekregen om de door velerlei schandalen geteisterde rooms-katholieke Kerk opnieuw naar haar bron en haar wezenlijke opdracht te leiden: een evangelische gemeenschap zijn die in navolging van Jezus de Blijde Boodschap verkondigt en de armen en hulpbehoevenden bijstaat en hoop biedt. Hoewel er bij Franciscus' aanstelling vragen rezen over zijn bestuurlijke ervaring, maakte de voormalige aartsbisschop van Buenos Aires van meet af aan duidelijk dat hij de juiste man op de juiste plaats is.

Hoe krachtig Franciscus' boodschap ook is, als wij er niets mee doen, maken we van hem een prediker in de woestijn

Franciscus zette de voorbije maanden een hervormingsproces in gang dat het bestuur van de Kerk doorzichtiger en democratischer moet maken, herhaalde voortdurend dat God in eenieders leven werkzaam is en hield ons voor dat we nederig moeten blijven. Hij liet bovendien geen gelegenheid onbenut om zich af te zetten tegen een Kerk en een clerus die de indruk wekken alleen om de seksuele moraal bekommerd te zijn. Onder het motto 'Preek niet, maar luister. Veroordeel niet, maar genees' nam hij persoonlijk contact op met noodlijdenden en hulpbehoevenden. In zijn toespraken en documenten trok hij scherp van leer tegen het wereldwijde kapitalisme en de toeneemende sociale ongelijkheid. In de Verenigde Staten leverde hem dat al het verwijt op dat hij een marxist is, ook al deed hij op geen enkel moment en op geen enkel terrein afbreuk aan de leer van de Kerk.

De deemoed en de nederigheid waarmee de 77-jarige paus zijn ambt uitoefent, dragen er ongetwijfeld toe bij dat hij in zo'n korte tijd alom wordt gerespecteerd. Dat een niet-Europese paus zo hard van stapel loopt tegen het kapitalisme en hardnekkig opkomt voor meer gelijkheid en rechtvaardigheid, alsook voor een vrouwvriendelijker Kerk – ook al blijft Rome aan het mannelijke priesterschap vasthouden – heeft vooral in het Zuiden een niet te onderschatten invloed op grote delen van de bevolking. Zelfs Barack Obama geeft toe dat hij diep onder de indruk is van Franciscus. „Hij is iemand die naar de mensen toegaat, in plaats van hen af te schudden”, zei de Amerikaanse president. „Dat blijkt niet alleen uit wat hij zegt, maar vooral uit wat hij doet. Het is een stijl die ik bewonder.”

Habemus papam... En wat voor een! Een paus die pleit voor een optimistische en vreugdevolle evangelisatie. Een paus die niemand uitsluit, maar mensen bemoeit. Een paus ook die veel weg heeft van een profeet. Dat maakt het geloof ook bij ons voor velen opnieuw relevant. Of dat concreet betekent dat het aantal gelovigen weer snel zal stijgen en of mensen daardoor opnieuw in grote getale de weg naar de Kerk zullen vinden, is evenwel een heel andere kwestie. Franciscus' inspanningen om de Kerk weer om te buigen tot een zinvolle en inspirerende kracht voor allen, blijft hoe dan ook onlosmakelijk verbonden met de vraag of wij zelf bereid zijn God een centrale plaats in ons leven te geven en of we daarvan getuigenis willen afleggen. Hoe krachtig en aantrekkelijk Franciscus' boodschap ook klinkt, als wij er in ons dagelijkse leven niet mee aan de slag gaan, maken we van hem een prediker in de woestijn. 99

Dakloze Koen Matthyssen tekent bloemmotieven: „Hier vind ik tenminste rust.” © Ilse Van Halst